

[Indenrigsministeren.]

Det ærede Medlem railleerede noget over, at det var sagt her, at Danmark tilstræbte en fælles nordisk Valgretsalders, og gjorde opmærksom paa, at Finland og Island havde en anden Alder. Jeg har paa dette Omraade altid talt om en fælles skandinavisk Valgretsalders, og jeg synes virkelig, at det er meget smukt, om de tre Lande, hvis Forhold bedst lader sig sammenligne, faar fælles Regler her. Jeg er sikker paa, at Venstre har ikke noget at vinde ved at gaa ud til Befolkningen og sige, at der for Danmark er store Farer forbundet ved at indføre den samme Valgretsalders, som allerede nu findes i Sverige og Norge. Jeg blev forundret over det ærede Medlem Hr. Krag's Udtalelse paa dette Omraade, idet det ærede Medlem brugte saa stærkt et Udtryk som: Venstres faste Standpunkt med Hensyn til 25 Aars Valgretsalders. Hvorfor nu sætte en Kæp i Hjulet paa dette Punkt, naar Hjulet alligevel skal til at dreje rundt? Jeg kender det ærede Medlem Hr. Krag saa godt, at jeg er fuldkommen overbevist om, at der overhovedet ikke findes nogen her i Tinget, der bedre forstaar, at Venstre ikke har Styrke til at staa udenfor den Dag, hele den øvrige Befolkning er enedes om at skrive Danmarks Riges nye Grundlov. Hvorfor saa gøre det sværere?

Det ærede Medlem omtalte det Hensyn, der ved Mandatfordelingen mellem Omraaderne er taget til Befolkningstætheden, og mente, at der var taget for lidt Hensyn til de tyndt befolkede Egne. Det ærede Medlem erkendte dog, at jeg havde bygget Forslaget i saa Henseende op paa den samme Norm, som anerkendtes ogsaa af Venstre forud for 1915. Men det ærede Medlem mente, at selve Normen burde være ændret, og begrundede det med, at naar de to Faktorer: Indbyggertal og Vælgertal i Kraft af Udviklingen steg, saa maatte Faktoren for Befolkningstætheden, nemlig Fladeindholdet i Kilometer multipliceret med 10, som Følge deraf vilkaarligt forhøjes. (Krag: Ikke vilkaarligt). Ja, det vil jo altid være vilkaarligt, fordi det til syvende og sidst er et Skøn, der her maa blive afgørende. Jeg maa sige, at begrebsmæssigt kan det ærede Medlem ikke slutte saaledes. Normen — det ved det ærede Medlem ogsaa — er jo ikke opstaaet i sin Tid paa den Maade, at den skulde være gældende alene paa et Tidspunkt, hvor Indbyggertal og Vælgertal var nøjagtigt som i 1915. Naar Indbyggertal og Vælgertal stiger og Fladearealet i det store og hele vedbliver at være det samme,

er det jo et Udtryk for det rent faktiske, at visse af Faktorerne, der indgaar i Normen i Kraft af den befolkningsmæssige Udvikling, stiger, medens Fladerummet er det konstante. Normen forudsætter netop, at der tillægges dette faktiske Forhold Vægt. Det ærede Medlem har jo heller ikke tidligere haft den Mening, som han nu giver Udtryk for. Som det er oplyst i Bemærkningerne, vil man se, at det ærede Medlem ved sit Valglovsforslag i 1927 og 1928 ikke engang har taget saa meget Hensyn til de tyndt befolkede Egne i Jylland, som dette Lovforslag gør. Efter det ærede Medlems Lovforslag i 1928 skulde der være 15 pCt. flere Vælgere pr. Mandat i København end i Jylland, og efter det Forslag, der her foreligger, skal der 24 pCt. flere Vælgere til et Mandat i København end i Jylland.

Det ærede Medlem Hr. Korsgaard berørte ogsaa dette Spørgsmaal og ønskede nærmere Overvejelse af det. Det har jeg ikke noget som helst imod. Det ærede Medlem Hr. Nøhr har utvivlsomt Ret i, at hele Spørgsmaalet er ikke saa afgørende, som mange tror, fordi man maa erindre, at det afgørende er, at der bliver sikret de enkelte Partier Mandater i Forhold til deres Styrke i Landet som Helhed.

Det ærede Medlem Hr. Krag syntes tilbøjelig til at ophæve Adgangen til at stille sig som støttende et Parti. Ogsaa det kan overvejes, men jeg synes nok, det indeholder nogen Betænkelighed, og at det i og for sig ikke passer helt med Venstres øvrige Indstilling. Hvis man ophæver denne Ret, gør man Partisystemet mere dominerende, gør det vanskeligere for en Mand, der ikke gerne knytter sig for fast til et Parti, men som en Gruppe Mennesker ønsker, at stille sig.

I denne Forbindelse vil jeg gerne henvende det ærede Medlem Hr. Krag's Opmærksomhed paa — hvad jeg i øvrigt gaar ud fra, det ærede Medlem i Forvejen har set —, at en Kandidat, der stiller sig som støttende et Parti, kun opnaar Valg, hvis han opnaar Fordelingstallet, altsaa kan vælges ved egen Hjælp. Det ærede Medlem var derimod tilfreds med, at Partierne skal have Ret til at afgøre, om de vil godkende en Kandidat, der stiller sig som sluttende sig til Partiet, medens det ærede Medlem Hr. Korsgaard synes at være imod denne Regel. Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Korsgaard, at jeg synes, det ærede Medlem i sin Modstand her gik ud fra forkerte Forudsætninger, idet det ærede Medlem udtalte, at de Stemmer, der i et saadant Tilfælde afgives, og som saaledes giver